

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنيت
صندوغی جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نومرو

مشتاقنامه صراط مستقیم

اخطار :

مسلکمزہ موافق آثار
جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولنور

درج ایلمهین آثار اعاده اولتماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، سیاست ، و بالخاصہ احوال و شئون اسلامیدہ بحث ایدر و هفته دہ بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسہ لری :

در سعادتدہ نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلنیر

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنہ لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیہ ایچون	۶۵	۳۵
روسیہ	۶۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۲۷ ربیع الآخر پنجشنبه ۱۴ نیسان ۳۲۶

عدد : ۱۳۸

سلامت عقیده دینیت

تصحیح اعتقاد

خالق ذوالجلالک مراحم ازلیه سی عالم طبیعتده کی ا کوانی اوایله بر ترتیب متین ، اوایله بر نظام کزین ایله ابداع ایلامشدرکه آهنگ خلقتک لسان حال صامتی ارباب فکر و بصیرته او ترتیبی اولانجه وضوحیله طویوردقندن ، کوستردکدن باشقه نظر تدقیقه بر بدیعه قدرتدن دیکرینه کچمک ، همده هیج ملال حس ایتمکسزین ، امان واقفندن اصلاً ندامت کتیر مکسزین کچمک آرزوسنی ده ویرمشدر . او حالده عقله شریعت غرای اسلامیه نک کوستردیکی موقع باند ویرلدنجه روح ایچون عقیده سنی تصحیح ایتمک ؛ صوکره ، بو سایه ده خاجاندن آسوده قالمق ممکن اوله ماز .

بو بویله اولملله برابر شونی ده انکار ایتمه زکه : انسانیت عقلک دوره طفولیتنه تصادف ایدن بر دور کچیرمشیدی ؛ او دردرده عقلک ایمانی ایچون توانین طبیعتی موقتاً سیرندن آلیقویه حق بر خارق نک حضورنده مبهوت قالمسی کفایت ایدیوردی ؛ جناب حق قوللرینه مرحمت ایدرک اولره ادراک حقیقتده افکاری حیران براقه حق بر طاقم خصائص ایلله مفظور پیغمبرلر کوندریور ، اوانسانلرده او پیغمبرلرک صدقه ، شریعتلرینه متابعتک ضرورتنه بو معجزه لرله استدلال ایلوردی . لکن بوکون عقل بشر کمالی بولمش ، انسانیت سن رشده ایریشمش اولدینی ایچون آرتق معجزه لر ، خارقه لر دوری کچمشدر . زیرا مواد علمیه ایلله برابر شبهه لرده آرتقمده دوام ایدیور . شاید بوکون انبیانک معجزات سالفه سی قیلندن بر حادته ظهور ایده جک اولسه اوله او خارقینی میداننه کتیرن آدمی آلدادیجیلقله اتهام ایدرلر ، اینک ایچنده رخده کارلق اولمادیغی تحقق ایدنجه ده او معجزه یی بیک درلو تأویلات فیه ایلله ایضاحه قالدیرلر . بر جهتدن بویله ؛ دیکر جهتدن ایسه غریبه سیریتیزم یعنی استحضار ارواح ایلله اوغراشان روحیون بوکون قوانین طبیعته مخالف او قدر مدهش عجیبه لر کوستریورلرکه سیر ایدنجه لا ایچون معجزه تلقی ایتمه مک قابل دکل . حال بوکه او خارقه لری ایجاد ایدنلر نه نبوت ادعاسنده بولنیور ، نه ده رسالته اینانیورلر . اوت ، بز روحیون طرفندن کوستریلن خوارقک معجزات انبیانوعندن اولمادیغی انکار ایتمیورز ؛ لکن هیج شبهه یوقدرکه ظواهر اشیا به طاقیلوب قالان سطحی نظرلره قارشی بوزلر معجزات صحیح نک اهمیتیی آزالتیر . شو صوک عصرلرده آرتق معجزاتک رواج بوله مایه جفتی کوستره جک دلائلدن بری ده علمای غربک بوتون معجزات سالفه یی انکار ایتملیدر ؛ بوانکارک بویوک برتهور نتیج سی اولدینی میداننه اولملله برابر حریفلر « اوایله بر زمانده یزکه اعتقاد ایچون نور عقیلدن دلیل علمیدن باشقه هیج بر شیئک فائده سی یوقدر . » دیمکده پک حقیدرلر . باقیکز هازی برانزه نه سویلیور :

« علم ایلله تاریخ بوتون بومعجزاتک بطلانی بزه اثبات ایتمشدر ؛ مع مافیه اومعجزاته سائق اولان روحی انکاره قدر تیاب اوله مامشدر . بزه کلنجه بز بوکون هیج بر معجزه یه محتاج دکلر . بزم یکانه معجزه سرمدیه مز وارسه اوده شو نامتناهی عالمدر ؛ چونکه بزم حسیات دینی مزای ایقظه او بوتون معجزات سالفه دن زیاده صالحدر . »

ایشته بوسیدلردن دولاییدرکه شریعت اسلامیه انسانلری سبیل حقه دعوت ایدرکن معجزه لردن ، خارقه لردن صرف نظر ایلهرک منحصراً بدیهیات عقایه یه ، قواعد علمیه یه استناد ایتمشدر ؛ زیر احقایق علمیه نک قوه مفکره اوزرنده خوارق عادندن زیاده تأثیری اوله جق بویله بر زمانک کله جکنی جناب حق بیلیوردی .

اوت ، دین مبین اسلام طوغریدن طوغری به عقله خطاب ایدر ؛ فکری محاسبیه چکر ؛ ادراک ایلله مناقشه ده بولنور . اونک ایچون عقولی دلیل حسی ایلله ایقظه ایتمکجه حکیم وقادر بر السهک وارلغه اینانیکزدینز ؛ کذلک برهان مبین ایلله تأیید ایلله مدکجه نه واجب الوجوددن شریکی نفیه ، نه ده یوم آخرتی اثباته قالدیشماز .

خلقی ایستدکری غایته سوق ایده یلمک مقصدیله بر طاقم ارباب احتراض طرفندن ادیان سماویه یه یابانچی یابانچی بر جوق احکام قاریشد . یریه جفتی بیلدیکی ایچون جناب حق خاتم الادیان اولان دین مبین اسلامده شو اساسی تقریر ایلدی که : دین نامنه وقوع بولان هر دعوت قارشی بر دلیل علمی طلب اولنق لازمدر ؛ زیرا حق ایلله ضلالی بربرندن آیره جق ، ارباب بطلانک آماننه حائل اوله بیله جک قوت انجق بودیلدر . « فویل للذین یکتبون الکتاب تأییدیم ثم یقولون هذا من عند الله لیشروابه ثمنا قلیلا فویل لهم مما کتبت ایدیم وویل لهم مما یکتبون . - قل هاتوا برهانکم ان کنتم صادقین . »

بابالری ، دده لری کورکورینه تقلید ایتمک ، اولردن توارث ایتمکاری اعتقادات باطله یه بلا تدقیق ولاتأمل باغلانوب قالمق اعتیادنده بولانلری مسلمانلق آله بیلدیکنه تقبیح ایتمکدن باشقه سوء عافیتله ، عذاب ایلله تهدید ایلنور . جناب حق « واذ یحاجون فی النار فیقول الضعفاء الذین استکبروا انا کنالکم تبعاً فهل انتم مننون عنا نصیباً من النار . قال الذین استکبروا انا کنا فیها ان الله قد حکم بین العباد . - وقالوا لو کنا نسمع اونعقل ما کنا فی اصحاب السعیر . »

ای ایلله کوتونک ، مفید ایلله مضرک بینتی تقریق ایده بیله جک قدر عقلی اولان بر آدمک فردای قیامتده قالقوب ده باشقه لری تقلید سیئه سیله ضلاله دوشمش اولدینی ایلری سورمسی کنندیسنی مسئولیتدن قورتاره میه جفتی مسلمانلق صراحة بیلدیریور : « واذ یحاجون فی النار فیقول الضعفاء الذین استکبروا انا کنالکم تبعاً فهل انتم مننون عنا نصیباً من النار . قال الذین استکبروا انا کنا فیها ان الله قد حکم بین العباد . - وقالوا لو کنا نسمع اونعقل ما کنا فی اصحاب السعیر . »

دین مبین اسلام اک بلیغ بر بیان ایلله شو حقیقتی تبلیغ ایدیورکه : دینک رکن قومی ، اعتقادک استنادکاهر صینی انجق حجت قویه دن عبارتدر ، باشقه برشی دکلدر . کیم عقیده سنده ، ایمانی بویله بر حجت بالغیه اسناد ایتمز ، کیم بواساس محکمدن محروم بولنورسه نفسنه قارشی اک بیوک

جنایتی ایشله مش. کندیسنی انک الیم بر فلاکت دوشورمش اولور. زیرا بواساسی غائب ایتمکه فردای حسابه استناد کاهی اوله جق الکیوک رکنی غائب ایتمش اولیور. جناب حق « ونزعنا من کل امة شهیداً فقلنا هاتوا برهانکم فعلموا ان الحق الله وذل عنهم ما کانوا یفترون .

ایشته مسلمانلقد قواعدا اعتقاد بونلردر. بو اساسلر ایشه صوک عصرلرده ظهور ایدن حکمای عالمک « برهان ایله تأید ایتدین هر قاعده کوشه نسیانه آتیمه یه محکوم بر ادعای واهیدر. طرزنده کی دستورک عینیدر. حقیقت اسلامی بیلن بر مسلمان کندیسنی باطله قایلیمقدن، دامن ضلاله صاریمقدن منع ایدن « ولاتقف مالیک به علم ان السمع والبصر والفؤاد کل اولئک کان عنه مسئولاً . ندای حقنی صمیم وجداننده طویدقدن صوکره نصل اولورده عقیده سینه فساد کیره بیلر؟ ضلالی قبول ایدن، ضلاله باغلوب قالان، مادام الحیاة تصدیق خرافاته وقف نفس ایله یں غافلرک تصویر حائنده کی « ولقد ذرانا لجهنم کثیراً من الجن والانس لهم قلوب لا یفقهون بها ولهم اعین لا یبصرون بها ولهم آذان لا یسمون بها اولئک کالانعام بل هم اضل اولئک هم الغافلون . « آیت کریمه سنک مال مدهشی صفحه قلبه انتقاش ایدن بر مسلمان ایچون هوساتنه رام اولوق، ضلالنده پویان اولانلرک آرقه سینه دوشمک نصل ممکن اوله بیلر؟ سویله ییکز .

محمد عاکف

واتیقان کتبخانه سنده آثار اسلامیة

کچنده ارسال ایتدیکم مکتوبده برنومرودن اون التیه قدر کتابلرک فهرستی بیان ایدلمه سی فهرست یاپیلان اوراق ضایع ایدلمش اولدیفندن دولای ایدی. شمدی، بولوندیغی جهته مندرجاتی بیان وعرض معذرت ایدرم. بردن اون التیه قدر اولان کتابلر غایت ظریف جلدلی متعدد حائلدن عبارت اولوب یالکز بر والتی نومرولی کتابلر زبور داؤد علیه السلامدر تاریخ خط نامعلوم واون النجی ده انوار العاشقین ۹۷۴ تاریخنده یازلمشدر .

شوراسنی ده علاوه ایدیم که بونلورده رومایه تشریف ایدن موزه مدیری خلیل ادهم بک افندی ایله کتبخانه نک یالکز آثار مطبوعه قسمی مساعده مخصوصه ایله کزدیکم زده لاقول بشیوز بیک جلد کتابلری حاوی سالونلر حقیقه انسانه حیرت ودهشت القا ایدیوردی. جلدلرک نفاسی، نظافت وانتظامی مدیر مومی الیه که تقدیر و تحسینی جلب ایدیوردی .

ذره قدر توز، اوراق برانتظامسزلق یوق. هر دولت صوک سینه تألیف ایدیلان مهم اثرلردن بر نسخه سنی هدیه ایتمش، بوبابده روسیه اختلالندن صکره طبع ایدیلان روس آثاری بر قسم مهم تشکیل ایدیوردی .

هاشم ولی

۲۹. — اسکندرنامه در. اساطیر اولین دن باحثدر. یدنجی جلد ایتمش تاریخ خط معلوم دکلدر .

۳۰. — عاشق پاشا تاریخدر طقوز یوز سکز تاریخ هجریده تألیف ایدلمش طقوز یوز طقسان یدیده غایت کوزل ثلث یازی ایله یازلمشدر تاریخ مذکورک اهمیت وقدمنه مبنی سفارت سینه کچن سینه فطوغرافی چیقارتمش واستانبولک انجمن تاریخ عثمانی هیئته ارسال ایلمش ایدی زیر درجه محبت وحسن خط جهته دیکر کتبخانه لرده اولمدیغی واستانبولده بولونمدیغی جهته تاریخچه بک مهم بر نسخه در .

۳۱. — قیافتنامه علم الکف والاشکال والاقالیبدن بحث ایدر کفک برچوق اشکالی حاویدراسکی تعلیق یازیلی تاریخی معلوم دکلدر. ۳۲. — بوده مولد شریفک دیکر نسخه سیدر چونکه اون یدنجی نومروده مولد شریف ایدی بوده اسکی یازیلی اخرنده کی بیتدن ا کلاشیلان بروسده یازلمشدر :

هم سکزیوز اون ایکیده تاریخ
بروسده اولدی تمام بو ای انخی
دیگر :

انبوکانی شهد کیم شیرین کلدی
بیک وسیلة النجات اولدی آدی
بونسخه مبارکه بتون صفات سبحانیغی جامعدر. طقسان طقوز صفات الهیه یی نظم ایتدکدن صکره :

قدرتن اظهار ایدوب هم اول جلیل
برلکینه بونلاری قیلدی دلیل
باری نه حاجت قیلاوزسوزی چوق
بردرراول آندن آرتق تکرری یوق

دیهرک فصل اولی اتمام ایدر .

۳۳. — حکمت اخلاقی نقل ایدر و آیات و احادیث شریفه ایله استدلال ایدوب حسن اخلاقه دأر دلیلربیان ایدر .

ایکنجی خطا

طنین غزته سنک تستر نسوانه دأر کچن صالی کونکی باش مقاله سنی اوقورکن بک آجی، بک المناک بر خنجر تأثرک قلبمه صاپلانیدیغی حس ایتدم .

بلا اختیار « ایشه بو طنینک ایکنجی خطاسی ! » سوزلری لسانمدن دوکولیویردی .

بولسیدیغی محیط ایچنده فدائی مشروطیت اوله رق طانییدیغی اخوانمدن کیمی کوردمسه عینی حال تألمده بولدم .

عبدالحمید، ارباب انقلابی عوام مسلمینه قارشی دینسزلکله شهر ایدیور، قانون اساسینک اعاده واعطاسنی عینله دینسزلکک احیاسی صورتیه تقیر ایدیوردی. درت طرفه — ییلان، عقرب سورولری کی — سرپدیکی جاسوسلری، خفیه لری واسطه سیله « قانون